

Karácsonyi ünnepkör

2019-2020

„Dicsőség a magasságban, békeség a földön”

Szenteste

Zsoldos Tibor (Debrecen - Kistemplom)

Előima: *Köszönjük a karácsonyt, mindazt, ami már eddig is erre az ünnepre készített bennünket. Köszönjük a külső fényeket, amelyek körülvesznek minket, és már hetek óta jelzik számunkra az ünnep érkezését. Tőled kérjük és várjuk azt az igazi, belső fényt, világosságot, amellyel csak Te tudsz megajándékozni bennünket.*

Segíts az ünnep órájában azokra is gondolnunk, akiknek nincs fény az életükben ezen a napon sem, azokra, akik szenvednek testi vagy lelki kínoktól, gyásztól, a magánytól vagy éppen az otthontalanságtól. Te azt ígérted, hogy az a nép, amely sötétségben jár, lát majd nagy világosságot, és nem marad örökké a sötétségben.

Kérünk, tedd ezt most valósággá közöttünk! Vedd el tőlünk mindazt, ami árnyék, ami szomorúság, és segíts meg minket abban az igyekezetünkben, hogy a Te közeledbe érkezünk. Segíts meglátnunk a karácsonyi történetben a mennyei fényt, ami át tudja melegíteni egész lényünket, és amely által mások felé is képesek leszünk szeretetet sugározni.

Legyen ez is úgy igazzá közöttünk, ahogyan teljesítetted ígéretedet, és elküldted egyszülött Fiadat közénk az első karácsonykor. Teremtő, újjáteremtő szavaddal légy közöttünk, Szentlélek Úristen! Ámen.

Textus: Lukács 2,13-14

Kedves Testvérek! Karácsonyt ünneplő Gyülekezet! A karácsony szentesti istentiszteletek még gyorsan változó világunkban is azok az ünnepi alkalmak, amikor a legkülönbözőbb korosztályok egyszerre hallgatják Isten Igéjét. Számptalan gyülekezetben szokássá lett, hogy ilyenkor gyermekek jönnek a templomba, több helyen szolgálnak is az istentiszteleten, és bizonyára rajtuk kívül mások is vannak, akik nem beszélnek és nem értik a régies és idegen szavakkal megterhelt teológiai nyelvet. Éppen ezért egyszerűen szeretném elmondani a lényegét. Ez nem

leegyszerűsítést jelent, hanem csak annyit, hogy egyetlen igazságot vizsgálunk meg, de azt kicsit alaposabban, mélyebben.

1./ Egy történettel kezdem. A szívet melengető igaz történet éppen ott, és akkor történt meg, ahol, és amikor azt senki sem várhatta volna. Az első világháború poklában a franciaországi lövészárkokba szorult német katonák és a francia-angol seregek frontján. 1914 karácsonyán a németek kicsi karácsonyfákat kaptak ajándékba a hátszorból. Miután szenteste meggyújtották a rájuk erősített gyertyákat, a karácsonyfákat kitették a lövészárkok tetejére, és elkezdtek énekelni a „*Csendes éj, szentséges éj...*”-t. Erre a front másik oldalán szintén lövészárkokban karácsonyozó skót katonák dudaszóval kezdték el kísérni a németek által megkezdett karácsonyi dalt.

A spontán közös éneklés következménye végül az lett, hogy a katonák mindkét oldalon kimásztak a lövészárkaikból, és a senki földjén találkoztak egymással. Eleinte óvatosan, aztán egyre bátrabban kezdtek el kezét rázni, és beszélgetni, kommunikálni egymással. Nemsokára már önfeledten társalogtak, csoportokban nevetgéltek.

A fegyverszünetet kihasználva a harcoló felek eltemették a senki földjén maradt bajtársaik tetemeit: a németek és az angolok közösen adtak végtisztességet elhunyt bajtársaiknak. Az egyik katona valahonnan előhozott egy labdát is, és a két nemzet fiai barátságos futballmérkőzést vívtak egymással.

A példa ragadós lett, karácsony napjaiban a hosszú frontvonalon másutt is békét kötöttek egymással a szembenálló felek. A tiszték kétségbeesetten próbálták meg visszaállítani a háborús rendet, és felszítani a harci szellemet, de ez még az ünnep elteltével is csak nagyon nehezen sikerült nekik. Volt, ahol hadbíróssággal, és azonnali főbelövetéssel fenyegették meg az ellenséggel békülni akarókat. Az egyik tábornok azt a rendeletet adta ki, hogy írják össze a fegyverszünetben részt vett tiszték neveit, hogy azok elnyerhessék méltó büntetésüket. A megtorlástól való félelem miatt a legtöbb katona újra felvette a harcot.

A béke nagyszerű napjai után végül mindenütt újra elindult háború, és egészen 1918-ig tartott, és az igazi technikai újításokat, mint a tankokat, harci repülőket, vegyi fegyvereket a háború ezután következő szakaszában vetették be. A béke vágyára tehát a válasz a növekvő brutalitás, emberek millióinak a halála volt.

2./ Ebben a történetben benne van az ember háborús természete, a béke utáni sóvárgása, próbálkozásai, azok kudarca, és bújtatottan, „a sorok között” számomra kiolvasható belőle még a karácsony evangéliuma is.

a./ Az első megállapítás, amit a történet alapján tehetünk, így hangzik: nincs olyan gonosz világ, ahol ne lehetne a szeretet útjára lépni. A háború poklában is lehet békére törekedni. Katonákban, akiknek azt ígérték, hogy karácsonyra otthon lesznek a szeretteiknél, olyan erős volt a béke utáni vágy, hogy ha már nem lehetettek otthon a szeretteik körében, legalább a lövészárkokban keresték a béke útját. Valószínűleg ők maguk csodálkoztak a legjobban, amikor az addig gyűlölt ellenséggel felfedezték azt, hogy ez lehetséges. Az ember legbelsőbb lelki igénye sohasem a veszekedésre, a harcra és konfliktusra van, hanem a megbékélésre, az egymással való békességre. Éppen ezért lehet, szabad törekedni a békére, mert ez Istentől való, megfelel lelkünk legbensőbb vágyakozásának.

b./ A másik fontos megjegyzés, amit a történet kapcsán megérthetünk, az a békességre törekvés nehézségeivel szembesít bennünket. Nem lehet büntetlenül a béke útját járni, mert valahol – és inkább előbb, mint utóbb –, de mindig ellenállásba ütközik az, aki békét akar. Általában ezért fulladnak ki a mi jó szándékú béketörekvéseink is, mert a jóakaratumk beleütközik az ellenerők túleréjébe, és kifulladás, előbb-utóbb megsemmisül, ahogyan ott a háború földjén is. Mert milyen háború az, ahol a harcoló felek az ellenséggel kezdenek el barátkozni? Hogy lesz majd ebből végül fényes győzelem?

Igaza van X. Pius pápának, aki egyszer a jó és a rossz erők küzdelmével kapcsolatban ezt mondta: „A rosszak csak azért olyan erősek, mert a jók olyan gyengék.” A legtöbb esetben van valami gyengeség a jóra való törekvésekben, a jóra való törekvéseinkben. Mitől lehetnének a jók erősebbek? Erre a kérdésre már nem az első világháborús háborús történetből, hanem az az első karácsony történetéből kaphatjuk meg a választ.

3./ Az angyali szózat sorrendje mutatja a béke felé vezető utat. Sokan vannak, akik kívülről is megtanulták már a karácsonyi történetnek ezt a részletét: **„Dicsőség a magasságban Istennek, és a földön békesség, és az emberekhez jóakarát.”**

Meggyőződésem, hogy nem lényegtelen az angyali szózatban ez a sorrend. Először azt halljuk, hogy „dicsőség a magasságban Istennek”, majd ezután azt, hogy „a földön békesség, és az emberekhez jóakarát”. Aki igazán „békességet akar a

földön”, annak először, mindenekelőtt az Isten valóságában, „dicsőségében” kell elmerülnie. És ha ebben a szándékában eltökélt és kitartó, akkor meg fogja kapni azokat az erőket és látásokat, amelyek megerősítik őt abban, hogy a „földi békességért” és az „emberek közötti jóakarátért” munkálkodjon.

Pár évvel ezelőtt egy újságíró könyvet írt az 1914-es fegyverszünetek történetéről. Nagyon megragadott, mert nagyon találónak tartom azt a címet, amelyet a könyvének adott: *„Kis béke a nagy háborúban”*.

Lehet ebben a „nagy háborúban”, ami ma körülöttünk és sokszor bennünk is zajlik, kinek-kinek magában egy „kis békét” megvalósítani. Ez nem egy egyszer, s mindenkorra szóló belső rendíthetlenséget jelent, de egy újra és újra megélhető belső lelki egyensúlyt. Ehhez magunktól az utat sem tudjuk, az erőnk sem áll rendelkezésre, ehhez Isten segítsége kell.

Az első karácsonykor az jött el közénk, aki egész életével felülmúlhatatlan példát mutatott nekünk arra, hogy meg lehet valósítani a lelkünkben Istennek azt a békességét, amely valóban *„minden értelmet meghalad”* (Filippi 4:7), és amellyel szemben végső soron nem tud győzni semmilyen gonosz emberi indulat sem. Ezzel az isteni békességgel tud majd Jézus így imádkozni a kereszten kivégzőiért: **„Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek!”** (Lukács 23:34).

A körülöttünk lévő „nagy háborúban” lehet „kis békességre” jutni, és ez a „kis békesség” annál nagyobb lehet majd bennünk, minél inkább az „Isten békessége” tölt el bennünket. És minél nagyobb mértékben tölt el minket, annál inkább lesz bizonyossá bennünk annak reménysége, hogy egyszer teljességre jut majd „Isten nagy békessége” az egész világmindenségben.

Istent dicsőítve legyen békességes a karácsonyunk, és segítsünk erőnk szerint másokat is abban, hogy békességre jussanak Istennel és önmagukkal! Ámen.

Utóima: *Édesatyánk! Köszönjük karácsony ünnepét, a béke ígérését. Olyan jó egy kicsit megnyugodni a közeledben, és reménykedni abban, hogy egyszer a béke valóban körbeér majd a földön.*

Bocsásd meg nekünk, teremtményeidnek, hogy ebből most még szinte semmi sem látszik megvalósulni. Megszámlálhatatlanul sok a viszály körülöttünk, és hány van,

amelyet még ma is öldöklő fegyverekkel vívnak, és a frontokon ma is emberek halnak meg.

Urunk! Erősíts bennünket a karácsony örömhírével! Segíts mindennél komolyabban vennünk Téged, mert általad lehet tisztább a lelkünk, nagyobb a békességünk, erősebb a jóra való törekvésünk! Vezess minket a Te dicsőséged minél teljesebb megismerésére, mert csak ez lehet az erőforrása mindannak a jónak, amit te szeretnél adni rajtunk keresztül ennek a világnak!

Ajándékozz meg bennünket igazi „szent estével”, amely beragyogja az ünneplésünket, és elkísér a sűrke hétköznapiakba is!

Áldd meg azokat, akiknek ma nincs karácsonyuk, és áldj meg minket, hogy minél több ember felé lehessünk a Te békességed hírnökei! Ámen.

„Indulj el és imádd!”

Bukáné Zakar Zsuzsanna (Debrecen-Ebes-Szepes)

Lekció: Mt 2,1-12

Előíma: Szerető Mennyei Atyánk, Jézus Krisztus által! Hálaadással állunk meg szent színed előtt a Te házában, ünneppel a szívünkben. Olyan jó érezni a közelségedet, olyan jó tudni földre lehajló szeretetedről. Köszönjük, hogy megjelent az a csillag az égen, köszönjük neked a világ világosságát, Krisztust. Jöttünk a szent hajlékba hallani a jó hírt, az üzenetet, s kérni az útmutatást, hogy ne tévedjünk el.

Megvalljuk tenéked, hogy mindenben rád szorulunk, nélkülöd félünk és eltévedünk. Ha nem fogod kezünket és nem tanácsolsz minket, rossz döntéseink következményei ránk zuhannak. Nincs más menedékünk csak a te irgalmad, amelyről hisszük, hogy nekünk is adatik. Szólj most hozzánk szent igéd által, s Szentlelked világítsa meg számunkra az igazságot!

Az értünk született Jézus Krisztus nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen.

Textus: Mt 2,10-11

Kedves Testvéreim, Szeretett Gyülekezet! Örülni nagyon jó érzés, örülni, boldognak lenni.

Mindnyájunknak vannak olyan emlékeink, amelyekről azt gondoljuk, hogy soha nem felejtjük el őket, mert akkor voltunk igazán boldogok. Maradéktalanul boldognak lenni igencsak ritka és múlandó érzés, hisz a boldog pillanatokhoz az az emlék is társul, hogy olyan hamar elröppentek, rövid ideig tartottak, mert örülünk szívükből, de olyan gyorsan jön valami, ami az örömet elviszi.

Már jön valami új, ami történik, és többnyire az már nem az örömről szól.

Jézus születése történetében kiemelt fontossága van az örömnak: örömet hirdetnek az angyalok a pásztoroknak, s most halljuk a bölcsek történetéből, hogy nagy volt az örömük, mikor meglátták a csillagot.

Három útmutatást ad nekünk Istennek a most elhangzott igéje. Útmutatást ahhoz, hogy az örömünk maradandó legyen, hogy úgy érezzük, célba ért az életünk, hogy úgy érezzük nem tévesztettük el az irányt, az utat és jó úton járunk. Hiszen mindannyian arra vágyunk, hogy úgy érezzük, az életünk nem hiábavaló, ki tud teljesedni, megtaláljuk az örömét, megtaláljuk a boldogságát, leginkább Isten kegyelmében, kegyelme által.

Szeretném a három útmutatást három felszólításban összefoglalni.

1. Az első felszólítás így hangzik: **Rakd össze!**

Biztos sok gyerek kapott összerakós játékot karácsonyra. Nem tudom, hogy hol tart a karácsonyi játékoknak a sorsa, hogy van-e még életképes és működőképes közöttük. Az én régebbi emlékeim arról szólnak, hogy rövid életűek olykor-olykor ezek a karácsonyi játékok. Az összerakós játékoknál megvan az esély arra, hogy esetleg hetek, hónapok múlva is még össze lehet rakni. Jó játék a legó, mert kreatívvá teszi a gyermeket, sok mindent lehet belőle építeni és rá lehet csodálkozni, hogy kis pici elemek, melyek nem rég még a dobozban voltak, vagy kiborítva a szőnyegen egy ügyes gyerek vagy egy ügyes apuka által valami gyönyörű szép alkotássá álltak össze. Mikor az elemeit látjuk, még nem is látjuk az egészet, de amikor összeáll, akkor azt látjuk, hogy igen, valami szép építmény jött ki belőle.

Rakd össze! Nem a legóról szól ez az üzenet. Életünk elemeiről, részeiről szól most ez a felszólítás. Mindent megad nekünk az Isten ahhoz, hogy az életünk rendben legyen, teljes legyen és örömünk legyen. A baj ott kezdődik, ha az ember rosszul rakja össze az elemeket és akkor nem illeszkedik össze és nem fog működni. Isten karácsonykor azt az örömhírt hirdeti nekünk, hogy mindent megad, amire szükségünk van és bevon bennünket a vele való közösségbe azáltal is, hogy együtt működhetünk vele. Összerakhatjuk az elemeket. És itt van előttünk a példa! Három, távoli vidéken élő ember, aki elindul, hogy összerakja a dolgokat. Azt mondják, hogy az a legvalószínűbb, hogy Babilóniából érkeztek a bölcsek, a Szentföldről Keletre, mintegy 800 km-ről indultak. Most is nagy távolság 800 km, akkor még nagyobb távolságnak számított, amikor nem volt se autó, se vonat, csak a gyaloglás volt, meg az állatok hátán utazás. Nagy vállalkozás volt olyan távolságról

elindulni, és miért? Azért, mert összerakták az elemeket. És az elemek összerakása után valami olyan modellt kaptak, ami működött.

Mit kaptak ők? Csillagot kaptak. Amiről azt mondják a tudósok, hogy nem is egy új csillag volt, hanem egy nagyon ritka és különleges csillag együttállás. A Jupiternek és a Szaturnusznak a találkozása, az együttállása egy bizonyos csillagképben, ami közel 800 évente ismétlődik meg, tehát igazán ritka égi jelenség. S miután ők a csillagokkal sokat foglalkoztak és csillagnyelven jól tudtak, összerakták az elemeket, hogy ezek a csillag együttállások mit jelentenek. Azt olvasták ki belőle, hogy a zsidóknál valami különleges dolog történik. Valami olyan király született, aki még soha nem született erre a világra, és azért gondolták azt, hogy el kell nekik indulniuk, meg kell látniuk ezt a királyt. Ők a csillagok nyelvén kapták az üzenetet. Ők ezen a nyelven értettek.

Ma az ember már nem ért a csillagok nyelvén, azt mondják, hogy fényszennyezés van, és ez igaz is, ha egy kis egyszerű lámpa belevilágít az ember szemébe, az az egész csillagos eget elhomályosítja. Ez nagy igazságtalanság a távoli napokkal és csillagokkal szemben, de ez egy fizikai tény és valóság. Nem értünk a csillagokhoz, nem is látjuk őket jól, meg sokszor nem is nézünk az ég felé. Ez az igazság. De nekünk is megvan a saját életünk és a saját nyelvünk, és azt mondja a Szentírásban Isten, hogy Ő a mi nyelvünkön szól hozzánk. Mintha ezt mondaná: a te életed elemeiben ugyanúgy ott vagyok, mint ahogy ott voltam a csillagokban és üzentem a bölcseknek. A kérdés az, hogy össze tudjuk-e rakni? Megtaláljuk-e a szívünkben, a lelkünkben a vágyakozást, hogy szeretnénk megérteni az életünket, az Isten üzenetét, és összerakjuk-e az életünket az Isten üzenetével, hogy egy egészet alkosson. Ez egy gyönyörű szép életprogram. Akarunk örömet az életünkben?

Rakjuk össze az élet elemeit azzal, amit az Isten ad nekünk az ígérel, a kijelentéssel, Jézus szavával. Ez a legnagyobb csoda, ami történhet velünk, hogy az életünk harmóniában lesz az Isten ígéjével, az Isten kijelentésével. Csoda, ha az elemek összeállnak és egy egészet alkotnak. Csoda, ha nem háborgunk, hogy ez vagy az miért történik és miért engedte meg az Isten, hogy ez velünk megtörténjen, hanem azt mondjuk, hogy ez odaillik, odavaló, mert anélkül nem lennénk azok, akik vagyunk. Az elemek között ott van a lehetőség: megtanulni a saját fájdmamból, a saját nyomorúságomból, a saját mulandóságomból, hogy ezekkel is indítani akar az Úr, hogy keressem Őt, hogy gondolkozzak a Krisztus dolgain. Szükségünk van arra, hogy az életünk elemei a helyére kerüljenek. Ekkor találjuk meg a tiszta örömet az életünkben.

2. A második útmutatás így hangzik: Indulj el!

Több száz kilométer. Nem volt rövid út. Nem véletlen, hogy ez a történet vízkereszti történet, tehát a karácsony utáni időszakra mutat rá, merthogy a bölcseknek idő kellett, hogy Betlehembe megérkezzenek. Hetekig tartott. Fárasztó volt? Minden bizonnyal. Lemondással járt? Igen. Ha most meg tudnánk kérdezni a bölcseket, hogy szerintetek megérte elindulni és vállalni a fáradságot? Biztos vagyok benne, hogy azt mondanák, hogy igen, sőt hát kiviláglik a történetből, hogy örültek, leborultak, imádták, és igen, megérte nekik elindulni és követve a csillagot Isten szerint cselekedni. Isten felé haladt az életük. Minden út az első lépéssel kezdődik, ezt szokták mondani. A leghosszabb út is az első lépéssel kezdődik. Ha nem tesszük meg az első lépést, nem tesszük meg a hosszú utat sem. Isten azt mondja, hogy vállaljuk minden nap azt a bizonyos lépést, amely felé vezet. Tegyük meg minden nap becsülettel, szeretettel, ami a feladatunk. Induljunk el! Ne kérdezzük a távolságot! Ne kérdezzük, meddig fog tartani. Azt se kérdezzük, hogy megéri-e, azt érezni kell belül, hogy indulnunk kell. Mert összeállt a kép, mert ki tudjuk mondani magunknak: szükségem van Istenre. Szükségem van a velem való kapcsolatra, és akkor indulok.

Legyen mindig időnk, amit oda tudunk szentelni Istennek, legyen mindig megszentelt pillanat az életünkben minden nap, amikor elfeledkezünk a világról, és hagyjuk, hogy a csillag vezessen. S elfeledkezünk a gondokról, a bajról és felnézünk az Isten dicsőségére. Nézzünk fel a csillagra! Itt van, a református templomok jelzője. A templom, s az Úr asztalán a Biblia, ha kinyitjuk, ott ragyog benne az Isten kijelentése, az Isten szava, az Isten lénye. Induljunk el! Keressük örömmel! Kövessük a csillagot: Élünk hitből, hit által. Ez a karácsonyi örömezenetnek az egyik hívó szava. Boldogok szeretnénk lenni? Induljunk el az Isten útján, amely Krisztushoz vezet.

3. Van egy harmadik üzenet is, egy harmadik felszólítás: Érkezz meg és imádd!

Rendes, tisztességes ember oda megy, ahová mondja, és ahová indul. Nagyon fontos az indulás, de nagyon fontos a megérkezés is, hisz a megérkezés a célba érést jelenti. Ha oda akarunk megérkezni, ahová indulunk, Isten közelébe, akkor valóban oda kell megérkezni. Ez miért komoly feladat? Mert látjuk, hogy a bölcseknek is volt egy kitérés. Először rossz helyre mentek. A logikájuk érthető. Királyt keresünk, hol keressük? Fővárosban, a királyi palotában. De a lehető legrosszabb helyen keresték, egy féltékeny királynál. Oda kell megérkezni, ahová

indultunk. A kitérőtől függetlenül, a kitérő ellenére. Nem szabad feladni, amikor az első próbálkozás nem jár sikerrel. Ne torpanjunk meg, mikor úgy érezzük, hogy nem is oda jutottunk, ahová vártuk, mert nem találjuk az Istent. Nem szabad feladni, tovább kell lépni. Meg kell érkeznünk Istenhez, meg kell érkeznünk Krisztushoz. A csillag vezet, mert Isten világosságot gyújt és utat mutat. És amikor megérkeztünk, ott meg lehet pihenni. Ez egy csodálatos lehetőség. Mikor hosszú útról az ember úgy érzi, hogy megérkezett Istenhez és le tud borulni elé és imádkozhatjuk őt.

Ma mindenre használja az ember ezt a szent szót, pedig imádni Istent kell. És ez a történet is eszméltet bennünket, hogy imádni egyedül az Istent kell és Istent szabad. Imádni azt, akihez imádkozunk. Imádni azt, aki előtt le tudunk térdelni alázattal, szeretettel és hittel. Azt mondja Isten igéje, hogy ha őléje oda tudunk térdelni és imádni tudjuk őt, akkor az olyan tartást ad nekünk, hogy minden élethelyzetben meg tudunk állni. Nem leszünk kiszolgáltatottak. Nem leszünk olyan értelemben kiszolgáltatottak, hogy kuncsoráljuk a szeretetet a másiktól. Nem érezzük a hiányt, hanem a szívünkbe árad az Isten szeretete és nincs arra szükségünk, hogy könyörögjünk a másoknak, ha az imádságaink Istenhez visznek bennünket. Higgyük el, hogy ez a boldogságnak nagy kulcsa, nagy titka, hogy Istent imádjuk egyes-egyedül. Hogy őbenne bízunk, hogy rátesszük az életünket. De ez csak akkor működik az életünkben, ha megérkezünk hozzá. Útközben erről nincs szó, hogy ezek a bölcsék bárki előtt letérdeltek volna. Még Heródes előtt sem. Mert érezték, hogy nem ő az a király, akit keresnek nem az a hely, ahová indultak. Tovább kell menniük. De láttuk, hallottuk, a csillag vezette őket. Isten nem hagy el minket, akkor sem, amikor az életünk éppen kerülő úton van. Ő ad megérkezést, és ez egy nagyon fontos dolog: Krisztushoz érkeznünk meg.

A boldogság, a tiszta öröm kulcsa itt található meg és itt kell tudnunk leborulni. Ez talán az egyik boldogság kulcs: mi előtt, ki előtt borulunk le, és mi előtt, ki előtt nem borulunk le. Ez egy óriási nagy kérdés az ember életében. Karácsony második napján Isten igéje arra biztat bennünket, hogy csak őléte boruljunk le, ott viszont igen és adjuk oda az ajándékainkat. A kérdés, hogy mit tudunk mi adni Istennek? Mit tudunk mi adni Krisztusnak? Övé a dicsőség. Övé a hatalom. Övé az egész teremtettség, ő a tulajdonosa, ő a megváltója. Az ő kezében van ennek a világnak a sorsa, az utolsó idők is az ő kezében vannak, mit tudok én adni neki? Mit adtak a bölcsék? Persze aranyat, tömjént és mirhát, ezek jelképes ajándékok: az arany arról szól, Jézus király, megilleti őt a legnagyobb dicsőség. A tömjént azt jelenti, hogy ő a

legnagyobb pap, aki a legtökéletesebb áldozatot mutatja be, amikor saját magát adja majd oda a világnak. Hiszen a tömjént a templomban használták. A mirha pedig előrevetíti Jézus áldozatát, mert a mirhából készült kenetet pedig a halottak megkenésére használták. Jelképes ajándékok. Kifejezik, hogy Jézus kicsoda valójában, hogy a világmindenség ura, az egyetlen igaz király, hogy ő a főpap, aki feláldozza magát és ő az áldozat is, aki odaadja magát ezért az egész világnak.

De valójában mit adnak még ajándékba a bölcsék? Hát önmagukat. Amikor odavonulnak, amikor örömet éreznek, amikor azt mondják, hogy igen, most érkezett célba az életünk. Igen, örülök, mert ez most egy teljes és tökéletes pillanat. A mi életünk is akkor lesz teljes, boldog, örömmel teli, ha odaborulunk és önmagunkat adjuk neki. Ha nem imádkozunk mást, csak őt. Ha naponta kapcsolatban vagyunk egymással és azt mondom, „*vedd elmém, lelkem és szívem, hadd adjam neked mindenem*”, ahogy a karácsonyi énekben van. Én vagyok, csak én, egy múlandó ember, de én magamat, a múlandósággal, a gyarlósággal, az óemberemmel, az újemberemmel a te kezébe teszem le Istenem. Hogyan szólt a három hívás? Ha örömet akarunk az életünkbe, rakjuk össze, az elemeit, ne hagyjuk, hogy szétfolyjon, lássuk meg benne az Isten üzenetét. Induljunk el az úton vállalva a fáradságokat is, hogy az Isten útján járjunk. És érkezünk is meg, és imádkozunk az Istent!

Így legyen. Ámen.

Utóima: *Felséges Istenünk, Megváltó Krisztusunk! Hálas szívvel köszönjük meg Neked, hogy eljöttél közénk, hogy megajándékoztál minket önmagaddal. Köszönjük, hogy életünk minden eseményében kísérsz bennünket, szólsz hozzánk, buzdítasz arra, hogy a te utadon járjunk. Hálasak vagyunk, amikor a te békecséged szállást vesz szívünkben, amikor közeledben érezzük a tiszta örömet és boldogságot.*

Kérünk téged, hogy maradj velünk ezután is, ne tántorodj el az életünk tőled, hanem keressünk téged minden nap. Bizalommal helyezzük kezébe magunkat, szeretteinket, családunkat, gyülekezetünket. Téged kérünk légy a szegények, árvák, özvegyek, betegek gyámoltója. Segíts, hogy felismerjük, amikor általunk akarsz segíteni a felebarátainknak.

Rád bízunk Egyházunkat, népünket és az egész teremtetett világot. Jézus Krisztus nevében kérünk. Ámen.

„Karácsonyi őrkdések”

Nagy Gábor (Debrecen – Szabadságtelep)

Lekció: Máté 2,1-8

Imádkozunk! *Mindenható Istenünk, dicsőítünk, mert úgy szeretted ezt a világot, hogy egyszülött Fiadat adtad, hogy aki hisz Őbenne el ne vesszen, hanem örök élete legyen. Áldunk és magasztalunk téged kimondhatatlan ajándékokért, Jézusért. Köszönjük, hogy a karácsony számunkra a Te irántunk való meg nem érdemelt szeretetednek az ünnepe lehet.*

Magasztalunk téged, megváltó Urunk Jézus Krisztus, hogy elhagytad a mennyei dicsőséget és eljöttél erre a földre bűnben élő gyermekeid közé, hogy visszavezzes minket az Atyához.

Köszönjük Urunk az ünnep csendjét és hangulatát. De alázatosan kérünk, ajándékozz nekünk ennél sokkal többet. Ajándékozz meg most minket a Te igédde, mert a Te Igéd igazság. Kérünk, őrizd meg szívünket és gondolatainkat, hogy ebben az ünnepi órában ne legyen több más senki, hanem Krisztus, kiben kell bízni! Ámen.

Textus: Zsoltárok 121

Kedves Testvérek! Ünneplő Gyülekezet! Egyetlen szó ragadott most meg a készülés során ebből a számtalanszor hallott karácsonyi történetből, ez pedig az, hogy a betlehemi pásztorok „őrkdtek” a szabad ég alatt a nyájuk mellett.

Őrködtek. Erről a szóról bizonyára kinek-kinek más-más emlék, élmény ugrik be elsőre. Édesanyáknak talán az, hogy mennyiszert kellett a gyermekük ágya mellett őrködni, amikor lázzal küzdöttek. Idősebb férfiaknak talán a katonai őrségek jutnak eszükbe, amikor a laktanya kerítésének sarkaiban felállított őrbódében kellett éjjel-nappal őrködniük. A tanítók talán a délutáni napközis felügyeletre gondolnak, amikor ezt a szót hallják: „őrkdtek”, hiszen olyankor nekik kell vigyázniuk a nebulók testi épségére.

Az első karácsonyi éjszakán a betlehemi pásztorok is őrködtek. A rájuk bízott nyájra figyeltek oda, azt őrizték azon a bizonyos titokzatos éjszakán is. De nemcsak Betlehemben őrködtek karácsonykor, hanem Jeruzsálemben is. Heródes király és a nép szellemi-vallási vezetői is nagyon vigyáztak valamire, amit meg akartak őrizni maguknak. Mint ahogy mindeközben maga Isten is vigyázott, éberon őrködött karácsonykor is, ahogy alapigénkben is olvastuk: „*Bizony nem szunnyad, nem alszik Izrael őrizője! Az Úr a te őriződ, az Úr a te oltalmad jobb kezéd felől!*” (Zsolt 121,4-5). Legyen szó ezért ma erről a háromféle karácsonyi őrködésről!

1. Mit őriztek Jeruzsálemben? Kezdjük ezzel! A napkeleti bölcsek látogatásának történetéből tudjuk, hogy Jeruzsálemben, illetve Júdeában Heródes volt a király akkor. Az ő feladata a nép biztonságának, békéjének, jólétének az őrzése lett volna. Heródes viszont sokkal inkább a maga hatalmát őrizte, mindentől és mindenkitől. Amikor a bölcsek megérkeztek Jeruzsálembé, természetesen a királyi palotában keresték a zsidók új uralkodóját. Hol máshol lenne egy királyi gyerek, akinek az érkezését égitestek együttállása is jelezte? Persze azt nem sejtették, hogy milyen az a király, akinek a palotája ajtaján kopogtattak.

Nagy Heródes Kr. e. 40 és 4. között uralkodott Palesztinában a rómaiak támogatásával. Félig edómíta, azaz pogány lévén a zsidók lenézték és megvetették. Ha nincs Róma, Heródes nem lett volna király. Őt magát hallatlan dicsvágy jellemezte. Mindent megtett, ami a dicsőségét és uralmát növelte, s mindent és mindenkit eltávolított az útjából, ami azt veszélyeztette. Uralkodása alatt tömegeket öletett meg. A saját édesanyját is megölette, nehogy ő legyen helyette a király. Kivégeztette feleségét és megfojtatta három fiát is féktelen féltékenységében. Augustus császár azt mondta róla: „*Inkább lennék Heródes disznaja, mint a fia.*” Érthető, hogy miért olvassuk, hogy nemcsak Heródest fogta el nyugtalanság a bölcsek érkezésével, hanem az egész várost. Ettől a hatalom ittas embertől minden kitelik. Teljesen rá illik a betlehemi gyermekek megöletése is. Amint hírért veszi az új zsidó király megszületésének, nem tud másra gondolni, mint hogy ki kell őt végezni. De nem tudja, hol keresse. Ezért kérdezi meg a főpapokat, és ezért kéri meg hazug módon titokban a bölcseket, hogy majd ha megtalálták, jöjjenek vissza, mondják meg neki, hogy ő is elmehessen és imádhassa.

Heródes tehát a hatalmát őrizi, neki ez a legértékesebb. Ám különös módon, indirekt formában, minden ravaszága, gonoszsága, üldözési mániája arra mutat,

hogyan van miért félnie az új zsidó királytól. Van mitől tartania, hiszen miért is mozgósítaná később a katonáit egy kisgyermek ellen! Jézus valóban fenyegeti az ő uralmát.

Mint ahogy ma is fenyegeti minden ember önmaga, vagy mások feletti uralmát. Hiszen amint az ember megérzi, hogy Jézus Krisztus királyként, úrként igényt tart az ő élete feletti hatalomra, azonnal megindul egy belső harc. Ki üljön a trónon? Én, aki felépítettem az egzisztenciámat, én, aki kialakítottam az életstílusomat, én, akinek határozott tervei vannak az életről, én, aki büszke vagyok arra, aki lettem, vagy Jézus? Ő ugyanis ma is azt üzeni, hogy aki Őt akarja követni, az tagadja meg magát, szeresse Őt teljes szívéből, teljes lelkéből és teljes erejéből, és naponta kérdezze meg Tőle: „mit akarsz Uram, hogy cselekedjem?”

Jézus Úrként való elismerése egyben a saját életünk feletti uralom elvesztése, illetve átadása. Ha Ő az Úr, akkor Ő irányít. Ezt őrizte Heródes olyan féltékenyen. Sok mai Heródes is így van ezzel. Jézus asszisztálhat a problémáinkban, megmaradhat a vallásos életünk részének, de nem válhat élet-halál Urává az életünkben. Segíthet, ha rossz döntést hoztam, kihúzhat a pácból. Mellém állhat, ha félek nyitni, megnyílni mások felé, hogy erősítse az önbizalmamat. Csodát tehet, ha összecsapnak a fejem felett a hullámok és kihúzzák a talajt a lábam alól. De ha megtette, amire kértem, leléphet. Csakhogy Ő ennyivel nem éri be. Azért Isten, hogy ne albérletbe költözzön a szívünkbe, és ne a cselédszobában jusson neki hely az életünkben. Karácsonykor az Isten lett emberré Őbenne. Azért, hogy az emberré lett Isten nagypénteken a gólgotai kereszten tegyen eleget az emberiség minden bűnéért. Ezért ünnepeljük karácsonykor Isten hozzánk lehajló, megváltó szeretetét. Isten az Ő Fiában mindent odaadott nekünk és értünk, azért, hogy mi is odaadjuk magunkat neki.

Te mit őrzöl, mit tartasz távol Tőle? Van, aki a kapcsolatait, van, aki az anyagi jólétét, van, aki a szenvedélyeit, van, aki a karrierjét, van, aki vallási függetlenségét. Mit kéne elengedned, ha leborulnál előtte? Mit kéne azonnal elhagynod, miben kellene rögtön változtatnod? Mi lenne az, amiben csak a belé vetett bizalom, és a neki való engedelmesség őrizne meg, s nem látnál biztos garanciát magad előtt? Életed, mindennapjaid mely területeit őrzöd féltékenyen Jézustól? Vigyázzunk, nehogy kiskirályokká, kis Heródesekké váljunk a magunk kis birodalmaiban, mert az életünk feletti hatalom látszólagos, ideig-óráig való megőrzése az üdvösségünk elvesztésével járhat! Heródes talán, ha két évig maradt hatalmon ezután, aztán meghalt. A Jézus uralmától való őrizkedésünkben nehogy megmaradjunk

önmagunk imádásának, az önmagunkba vetett hitnek a rabságában, mert akkor mindent elveszíthetünk!

De nemcsak a korabeli hatalom képviselője, Heródes őrizte a hatalmát Jézustól, hanem a korabeli értelmiség képviselői, a főpapok és az írástudók is őrizték a maguk szellemi integritását Tőle. A bölcsek naiv kérdése után ugyanis Heródes „összehívatta a nép valamennyi főpapját és megkérdezte tőlük, hol kell megszületnie a Krisztusnak” (Mt 2,4). A király parancsára azonnal összegyűlnek, a kérdésére korrekt teológiai szakértelemmel és helyes bibliaismerettel felelnek, de ezenkívül nem szólnak, nem kérdeznek, nem is tesznek semmit. Nem érdekli őket, hogy miért kérdezi meg Heródes a leendő Messiás születési helyét, és nem indulnak el a bölcsekkel. Nyugtalanság, izgalom fogta el egész Jeruzsálemet, kivéve őket. Őket nem hozza lázba a zsidók új királyáról, a Messiás születéséről szóló hír. Hogy lehet ez? Hogy lehetséges, hogy megadják a helyes választ, majd pedig minden úgy megy tovább, mint korábban? Ők nem félnek Jézus uralmától, egyszerűen csak nem érdekli őket ez az egész. Ők Izrael írástudói és főpapjai, a korabeli értelmiség. A király szava, akitől az egzisztenciájuk függött, az érdekes, az fontos volt számukra. Isten szava, az Ige, az nem volt izgalmas nekik, mert ők voltak a „független értelmiség”. Pedig a végső létük, az igazi egzisztenciájuk Istentől, attól az Úrtól függött, aki épp az ő idejükben, ott a közelükben lett emberré. Tőle függték mindnyájan, csak ezt nem hitték el. Ők a kívülállásukat, az ideológiai semlegességüket, a vallási felsőbbrendűségüket őrizték.

Az értelmiség, az írástudók örök kísértése ez a látszólagos szellemi függetlenség, amit még attól az Istentől is meg akarnak őrizni, aki minden tudás és ismeret forrása. Emögött pedig az az önhitt gondolat áll, hogy ők nem szorulnak rá erre az Úrra. Nekik nincs szükségük Isten gondviselésére, mert ők tudnak gondoskodni magukról és másokról. Nekik nincs szükségük megváltásra és Megváltóra, mert ők büntelenek. Nekik nincs szükségük szabadulásra és Szabadítóra, mert ők nem foglyai senkinek és semminek. Egyfajta hűvös, cinikus kívülállás jellemezte egykor Izrael vallási és politikai elitjét, ami viszont nem más, mint önáltatás, illúzió. Ott van a kezükben a prófétai tekerics, tudják, hol kell kikeresni a választ, azonnal tudják idézni is, csak épp egyáltalán nem gyakorol semmi hatást az életükre!

S ebben bizony óriási figyelmeztetés van számunkra is. Mert ez azt jelenti, hogy Bibliával a kezünkben, Isten Igéjével a szánkban is távol tarthatja, megőrizheti az ember a szívét az Úrtól. Széles körű teológiai ismeretekkel, alapos bibliai tudással is, sőt akár ezek helyes alkalmazásával is elveszhet valaki a bűneiben, Jézus nélkül.

Mert az Isten országába nem a hitnek az elméleti, ismereti része által lehet belépni, hanem egyedül a személyes, szívbéli bizalomnak azzal a döntésével, hogy átadom Jézusnak az életem feletti uralmat!

Ezért kérdi tőlünk maga Jézus, hogy nem kísért-e bennünket ez a totális lelki passzivitás? Meg tudunk-e még indulni azon, hogy a világmindenség Ura értünk emberé lett? Nem fenyeget-e minket az értelmiségi fanyalgás, ami semmiben nem talál már semmi lelkesítőt, semmi örömtelit, mert tele van a szív és a lélek az ismerettel, a magunk bölcsességével?

Ne értsük félre persze az Igét! Nem a hatalommal, a tudással vagy a vallásgyakorlással van baj önmagában, hanem azzal, amikor ezeket bálványozzuk. Ha ezekhez úgy ragaszkodunk, hogy ezektől reméljük a boldogságunkat, akkor ezek megakadályozhatnak abban, hogy az élő Jézussal találkozzunk, hogy Őt mi is leborulva imádjuk, és életünk Urának nevezzük! Akkor hiába van Bibliánk, hiába lakunk néhány lépésre a templomtól!

2. Mit őriztek Betlehemben? Ezek a névtelen betlehemi pásztorok a rájuk bízott értéket, a birka, vagy kecskenyáját őrizték. Miközben aludt az egész világ, ők akkor is ébren őrködtek és vigyáztak a rájuk bízott állatokra. Mert a nyáját éjjel is sokféle veszedelem fenyegette. A szükséges pihenést úgy oldották meg, hogy felváltva őrködtek, de mindig voltak, akik ébren voltak akkor is, amikor a világ aludt, és őrizték azt, amit rájuk bízta. Bár ők a korabeli társadalom kivetettjei, akiknek még a népszámlálás idején sem kell sehova se menniük, mert nem is tartoznak sehova, mégis becsülettel végzik a munkájukat.

Ebben az egyszerű tényben fontos figyelmeztetés van. Mert ezen a világon ma nagy altatás folyik. Számptalan módon kínál bódulást a világ. A világ, s annak fejedelme, az ördög, szét akar verni, össze akar zúzni minden olyan természetes közösséget, amely hozzájárulhat ahhoz, hogy az ember ébren maradjon és a felelőssége friss maradjon és gondolkodjék. A házasságot, a családot, a faluközösséget, a nemzetet. Néha a gyülekezeteket is, s kínál helyette műközösségeket, virtuális kapcsolatokat, látszat barátságokat csak azért, hogy minél többen szokjanak le a gondolkodásról, főleg a kritikus és önkritikus gondolkozásról. Felejtsek el a múltjukat, a gyökereiket, ne gondoljanak a jövőjükre, vagyis ne mérlegeljék soha cselekedeteik következményeit, mert ebben a mámorosan alvó, vagy félálomba szenderült állapotban azt csinálhat a gonosz velük, amit akar, s arra kényszerítheti őket, amire akarja.

Igen, mindent elkövet az ősellenség, hogy tönkretegye az ünnepünket és tönkretegyen bennünket. Hogy rá ne ébredjünk valós állapotunkra. Hogy komolyan ne vegyük azt, hogy Isten nélkül a bűn állapotában vagyunk, ami maga a végleges pusztulás. Hogy meg ne halljuk a karácsonyi örömhírt, hogy van szabadulás, mert megszületett a Szabadító. Hogy ne jussunk az Ige közelébe, ahol Isten beszélhetne velünk, hogy ne higgyünk, és ne üdvözljünk, s ne hogy osztályrészünk legyen az a nagy öröm, amiről itt az angyal a pásztoroknak beszélt.

Nagyon nagy szükség volna ezért arra, hogy minél többen legyünk, akik megőrizzük a józanságunkat akkor is, ha sokan kínálják a különböző mámorító szereket és módszereket. Élet-halál kérdés, hogy minél többen legyünk, akik megtanulnak virrasztani, s akik őrizzük ennek a világnak a sötét éjszakájában is mindazt, amit Isten ránk bízott. Őrizzük a teremtett világot, amelynek őrizőjévé tette Isten az első emberpárt. Legalább a saját kis életünkben óvjuk azt a környezetet, amivel egyszer majd el kell számolnunk Isten előtt. Őrizzük egymást, ne hogy olyanok legyünk, mint Káin, aki még Istennek is hanyagul vetette oda: „*Talán őrzője vagyok a testvéremnek?*” Őrizzük azokat, akikért Isten felelősekké tett: a házastársunkat és a házasságunkat, ha van, a családukat, a gyerekeink, unokáink tiszta gondolkodását, a helyes és szép magyar beszédet, azokat a kulturális kincseket, amelyeket rajtunk kívül egyetlen nép sem őriz meg ezen a világon, mert azt Isten nekünk, magyaroknak adta. Őrizzük mindazt, ami minket emberré, magyarrá, európaivá tesz, hiszen soha nem látott belső romlás és külső fenyegetés veszélyezteteti! És őrizői vagyunk önmagunknak is, ahogy az Ige mondja: „*Minden féltve őrzött dolognál jobban őrizd meg szívedet, mert onnan indul ki az élet.*” Ady írja Intés az őrzőkhöz című versében: „*Őrzők, vigyázzatok a strázsán, Az Élet él és élni akar, Nem azért adott annyi szépet, Hogy átvádoljanak most rajta Véres s ostoba feneségek.*”

Ki, mi a mi nyájunk? Kik a ránk bízottak? Kikkel tartozom felelősséggel Isten előtt? „*Őrállóvá tettelek téged*” – mondta az Úr egykor prófétájának, s mondja most neked. Rád vannak bízva mások, akik nem tudják, nem látják, nem hallják, amit te, mert te már ismerheted az Urat, ők még nem. Vigyázz rájuk, mert az ördög nem alszik. De – és ez ma a nagy karácsonyi örömhír számunkra – ahogy hallottuk alapigénkben, Isten sem alszik.

3. Mit őriz Isten? Legyen hát ez az utolsó kérdésünk. A zsoltáros így fogalmazott: „*Nem engedi, hogy lábad megtántorodjék, nem szunnyad őriződ*” (Zsolt 121,3) Isten védi és őrzi azt, ami, és aki az Övé. Egyfelől mondhatjuk, hogy akkor az Úr őrzi

az egész világot és benne mindent és mindenkit. Hiszen a teremtés jogán minden az Övé. Ami nem jelenti azt, hogy semminek és senkinek semmi bántódása nem eshet, de azt igen, hogy a látható és láthatatlan világnak van gazdája, van Ura, aki a kezében tart mindent és mindenkit. Még a Heródeseket is. Ezért nem ölethette meg a betlehemi gyermekekkel együtt Jézust is. Mert az Atya őrizte a Fiút, míg be nem töltötte földi küldetését. Hiába támadt rá később is a gonosz, amíg Ő nem adta magát önként oda a kereszten, semmi hatalma nem volt felette. S különösen is vigyáz ez az éber Úr mindenre, ami már a megváltás jogán is az Övé. Az Ő népére, gyermekeire, akikért ez a jászolban fekvő istenember felnőve a vérét, életét adta, rád és rám. Heidelbergi Káténk így vall erről: „*Úgy megőriz, hogy mennyei Atyám akarata nélkül egy hajszál sem eshetik le a fejemről.*”

Az idézett 121. zsoltár egy zarándokének. A vándor előtt hegyként tornyosulnak az akadályok, miközben keresi, hogy honnan jöhet a segítsége. De amint feljebb emeli szemét a hegyeknél, a nehézségeknél, meglátja az eget és földet alkotó Urat, aki vigyáz rá, aki nem alszik, aki megőrzi életét minden bajtól és végül célba juttatja őt.

Meddig emeltesd idén a tekinteted? Csak a hegyekig? A föléd magasodó megpróbáltatásokig? Jaj, nem fog sikerülni: a felvételi, a vizsga, a diplomamunka, az álláskeresés! Jaj, hogyan fogom megtalálni a pályámat, a társamat, a hivatásomat, a helyemet? Jaj, mit kezdjek a házasságommal, a kamaszgyerekemmel, az idősödő szüleimmel, a főnökömmel? Jaj, hová forduljak a betegséggel, a félelmeimmel, a magányommal, az emlékeimmel? Jaj, mi lesz ezzel a világgal, amelynek a Heródesei ma is démoni erővel próbálják irtani mindazt, ami a hatalmukat fenyegeti? Ezernyi domb és hegy tornyosult előttünk 2019-ben is!

De csak eddig láttál? Vagy felemeltesd a lelki tekinteted, a szíved e világ Urának, s benne az Ő népe őriző Pásztorának, Istennek a magasságáig is? Nem mindegy. Mert aki Isten látószögéből szemléli a dolgokat, többet láthat az átlagembernél. Az a hit szemével nézheti a saját és a környezete életét. Az nemcsak a veszedelmeket, hanem a veszedelmek feletti Urat is láthatja, aki szereti és megtartja az Ő gyermekeit. Az a kudarcokban a hitét és jellemét formáló isteni metszőollót látja. A nehéz, akár ellenséges indulatú emberekben Isten csiszoló eszközeit, smirgli testvéreit, a betegségekben és fájdalomban a bizonyágtételre való alkalmát, a megoldhatatlannak tűnő problémákban, a maga tehetetlenségének átélésében az Isten elé való leborulás lehetőségét. S aki Isten szemével, a hit szemével lát, az a karácsonyban sem egy giccses ajándékozási lázat, nem egy romantikus családi

ünnepet, hanem az Istennek irántunk való végtelen szeretetének a megtestesülését látja.

Ne a főnöki, családfői, szülői befolyásunkat, ne a vallási, szellemi függetlenségünket őrizzük hát az értünk emberré lett Istentől, hanem őrizzük az örög minden támadásától Vele és általa a ránk bízott értékeket, hogy egyszer majd jó és hű szolgaként állhassunk meg előtte a végső számadáskor! Így legyen! Ámen.

Imádkozzunk! *Mennyei Édesatyánk! Köszönjük, hogy a betlehemi éjszakában nem csak a pásztorok örködték nyájuk felett, nemcsak Heródes őrizte féltve őrzött hatalmát, és nem csupán a főpapok és írástudók őrizték szent tudományukat és vallási függetlenségüket, hanem Te is örködtél és őrizted azt, aki és ami a Tiéd. Köszönjük, hogy Te örködtél a gyermek Jézus felett, s ezért nem eshetett bántódása. Ezért nem ölhetted Őt meg Heródes, sem későbbi gyűlölői, míg be nem töltötte földi küldetését.*

Köszönjük, hogy ugyanígy örködsz a mi életünk felett is, olyannyira, hogy „még egy hajszál sem eshetik le fejünkről a te tudodon kívül”. Köszönjük, hogy Te örködsz sok sebből vérző népünk és egyházunk felett is! Kérünk, Te vigyázz arra a teremtett világra, melynek ugyan őrizőjévé tettél bennünket, de mi azt egyre jobban csak tönkretesszük és elpusztítjuk. Add Urunk, hogy a mi szívünkben tudjuk őrizni karácsony legnagyobb ajándékát, irántunk való szeretetednek megtestesülését, a mi Urunkat, Jézus Krisztust!

Könyörgünk hozzád a betegekért. Adj szívükbe reménységet, békességet. Kiáltunk a gyászolókéért. Különösen azokért, akiknek ez az első olyan karácsonyuk, amikor egyedül maradtak. A te Szentlelked valós vigasztalásával ajándékozd meg őket. Könyörgünk minden nyomorúságban lévő, nélkülöző embertársunkért, akik félelmek között élnek.

Kiáltunk hozzád üldözött keresztyén testvéreinkért. Vedd körül őket védelmeddel és adj nekik állhatatosságot, hogy mindvégig ragaszkodjanak hozzád. Kérünk, töltsd meg gazdag tartalommal ünnepünket és ajándékozz meg minket olyan drága kincsekkel, amiknek örülhetünk, amikből élhetünk, amikkel másokat is gazdagíthatunk, amiket az ünnep után is megőrizhetünk. Ámen.

„Isten kinőhetetlen ajándéka”

Lovász Krisztián (Hajdúsámson)

Karácsony 2. napjára

Lekció: Lukács 2,1-11

Előima: *Felséges Istenünk, Atyánk, a Jézus Krisztusban! Álmélkodással csodáljuk véghetetlen szeretetedet, mellyel mostani ünnepünket is megszentelted. Hálás szívvel állunk előtted, amikor azt élhetjük át, hogy a lehajtott fejünket, csüggedő szívünket és fáradt tekintetünket mennyei fénnel tisztítod és vezeted. Köszönjük a te mennyei fényedet, a mi Urunk Jézus Krisztust, aki a lehető legközelebb hajolt a szívünkhöz.*

A szavakat is csak keressük, amikor szembesülünk azzal a csodával, hogy ugyan mi most egy kicsi gyermek felett állunk, de benne a Szentháromság Isten van velünk. Mennyi gyengédség, mennyi békesség és mennyi jószándék árad ebből a találkozásból, mely egyre erősebben ragad meg, és az üdvösség felé segít minket.

Ez az ünnepi pillanat felbecsülhetetlen ajándék a mi számunkra, hiszen az emberkereső szeretet Életet kínál nekünk a testté lett Igében, Jézus Krisztusban. Add, hogy ezt a ránk találást komolyan vegyük, szívünket megnyissuk, és, hogy ez a mennyei evangélium segítse lelkünket boldoggá tenni.

Szentlelked és Igéd által szenteld meg ezt az istentiszteletet, hogy itt és most átéltsd csoda lehessen, hogy másképp megyünk haza, mint ahogy elindultunk! Az értünk született Jézus Krisztus nevében kérünk, hallgasd meg imádságunkat! Ámen

Textus: Jelenések 1,17

„Ne félj, én vagyok az első és az utolsó, és az élő: halott voltam, de íme, élek örökkön-örökké, és nálam vannak a halál és a pokol kulcsai.”

Másfél napja van az embervilág különleges ajándékörületben. Szenteste az átadás öröme, és a kicsomagolás páratlan feszültsége, majd pedig a használatbavételi próbálkozások kíváncsisága járta át az otthonokat. Fel nőttek és gyerekek néztek dobozokba és csomagolópapírok takarása mögé ragyogó

szemmel. Sok ajándék rövidtávra, sok pedig hosszabb távra készült. Egy dologban azonban minden karácsonyfa alatti meglepetés megegyezik: **egyszer kinővi az ember...**

Ha ruhanemű, azért, ha játék, akkor azért, ha használati eszköz, akkor pedig azért, mert elhasználjuk. Ezzel semmi baj nincs alapvetően, de mégis van benne egy elgondolkodtató tény. Ha minden karácsony után egyszer úgymint kinővi az ember a dolgait, akkor vagy a karácsonynak nincs értelme, vagy **olyat kell ajándékozni, amit nem lehet kinőni...**

Kedves Testvéreim! Bízom benne, hogy abban az egyben mindenkivel egyetértünk, hogy valóban minden ajándékot ki lehet nőni. A többiben pedig akkor segítsen nekünk a karácsonyi tudósítás és egy különleges beszélgetés.

Akár a Máté evangéliumát, akár a Lukácsét olvassuk, van egy-egy pont az Úr Jézus születése körül, amikor az ember finoman szólva is megriad. Ez sokkal több, mint meglepődés. Valami hallatlan megtorpanás, ami az addig megszokott gondolkodást, életvitelt, és élettempót teljesen feltartóztatja. Olyan élmény ez, amit szem nem látott, fül nem hallott, ember szíve meg sem sejtethet, mert éppen azt készítette el Isten az Őt keresőknek.

Viszont amikor az ember így, szemtől szemben kell, hogy megálljon az Istennel, ott mindig nagy a rémület. Szoktuk úgy is mondani: „*Nem tudtam hova lenni...*” Rémület az ember kicsisége és az Isten hatalmas volta miatt. Az ember szentségtelensége és az Isten szentsége miatt; az ember tökéletlensége és az Isten tökéletessége miatt. Mindezt látva érthetjük meg, hogy **föld és ég találkozásából a föld soha nem jöhet ki győztesen.** Mindig ez a matéria, ez az anyag, ez a por és hús-vér húzza a rövidebbet...

Tehát szükséges, hogy ebben a karácsonyi találkozásban is, és egyébként minden ember-Isten találkozásban, ezt az emberben tapasztalható zavart valami oldja. Ez az a bizonyos ajándék.

Igen, van egy olyan ajándék, amit nem lehet kinőni. **Ez az ajándék így szól: Ne félj!** Nincs csomagolva, nincs takargatva, még kódolva sem, ezért bárki kapja, szívében páratlan csoda játszódik le. Gyermekek és felnőttek is kedves, de különösen is az emberi szívet tudja igazán felmelegíteni. Ez a karácsonyi evangélium rövid foglalata. Hangzott Józsefnek, hogy „...*ne félj magadhoz venni feleségedet,*

Máriát...”; és a pásztoroknak, hogy „*Ne féljetek, mert íme, hirdetek nektek nagy örömet...*”

Tulajdonképpen nem történik más, minthogy a megijedt, aggódó és a „*hova lenni*” nem tudó embert megnyugtató szó találja meg. Mondjuk úgy, hogy féleleműzés történik. S ha jól belegondolunk a karácsonyi eseményekbe, azért félelemmel bőven találkozunk. József előtte, a pásztorok utána, Heródes meg közben... Nincs olyan, akinél különböző okból, de ne lenne félelem.

Ilyen az élet. Mindig történik valami. Mindig hallani valamiről, ami félelmet okoz bennünk. Az első pillanattól kezdve programozva vagyunk a félelemre. Először ujjongunk a megfogant picike életnek, utána 9 hónapig a láthatatlansága miatt vannak félelmeink, utána meg „*a kisgyerek kis gond, nagy gyerek nagy gond*” mindennapos tapasztalatok igazolják, hogy okunk mindig van és lesz a félelemre. Talán nem is tudjuk már, hogy milyen a félelemmentes élet. Talán el sem hisszük, hogy létezik ilyen. Pedig...

... igen, létezik félelemmentes élet. Karácsony éjszakája ebbe a félelemtől besötétedett világba hozta el a fényt. Addig sok reménységről, örömről és szabadításról nem tudott Isten népe beszélni, bár az egyiptomi szabadulást mai napig ünneplik. Sokszor a féleleműzést összekeverték az Isten-űzéssel, azaz az ember hűtlen, éppen Teremtőjétől való elszakadásban tengette az életét; és Ádámék bűnesete óta világossá lett, hogy **az Istentől elszakadt ember ugyan sok mindent nem tud már, de egyet igen: félni, és abban nagyon jó.**

Karácsony evangéliuma ebben a két szóban summázható. Ne félj! Azaz, Isten ebből az eltávolodásból közel, egészen közel lép az emberhez. Valaki egyszer azt mondta, hogy karácsonykor nem történt más, minthogy Isten egy kisszékre ült az ember mellé. S mennyire igaza van, mert micsoda biztonságot tud adni nekünk, ha ül mellettünk valaki. Az étkezőasztalnál, a betegágyon, a templompadban, és egyáltalán ahol vagyunk.

Isten karácsonykor felkeresi az embert ott, ahol van. Mosolyban, vagy bánatban, családban, vagy magányban, vagy családi magányban. Isten jön, Jézus Krisztusban. S akik olvassuk a Bibliát, jusson eszünkbe, hogy **Jézus valahányszor jön, mindig ez az első szava: ne félj! Ezzel építi a hidat az ember és Őközé** Az isteni instrukció csak ezután jön.

A Jelenések könyvéből idézett önmegnevezés pedig maga a csoda. Kibeszélhetetlen gazdagsággal bír.

Ő a kezdet. „*Ő előbb volt mindennél, és minden őbenne áll fenn.*” A Kolossé levél szerint (1,7) Jézus már volt, létezett a teremtés előtt. Ő a kezdet nélküli kezdet, és a vég nélküli vég, aki ebből a megközelíthetlenségéből lépett elő karácsonykor, emberré lett, hogy **az Atyától elszakadt embert kézen fogja.** Jóllehet János apostol nem szakadt el tőle, de igen messzire szakadt Patmosz szigetén mindenkitől. Kellett hát neki az életerő, hogy az elszigetelődésből ne lehessen elszakadás. Isten kézen akarja fogni az embert.

Téged és engem. Akik eme kézen fogás nélkül nemcsak beleöszülünk, vagy belekopaszodunk, hanem bele is pusztulunk ebbe az életbe. Félelemből nem élhetünk, nem dönthetünk, ebből ki kell nőni Jézussal. Az elszigetelődés veszélyben egyetlen gyógyszer segíthet: Ne félj!

Jézus nemcsak a kezdet, hanem ő a vég is. Egyrészt mindenki szolgálaként az emberiség utolsó helyére indult. A sor végére állt, engedve megalázni és felszegeztetni magát. Mindezt azért, hogy átvegye a mi bűneinket és vállalja, még ha három napra is, az Atyától való elszakadást, hogy feltámadása által, aki hisz őbenne el ne vesszen, hanem örök élete legyen. Másrészt pedig ő az, aki életutunk végén várni fog. Aki ölelésébe akar fogadni, hogy még az a végső elindulás, a halál se válasszon el minket tőle.

Nos, ezért figyeljünk nagyon Isten igazi karácsonyi ajándékára, mert mindenkinek erre van szüksége. Mert **annak, hogy nem kell félni, egyetlen oka van, Jézus Krisztus.** Az Ő személye, az Ő munkája, akinek évezredek távlatában is érezhető az ereje. Ő az első és az utolsó. Mindennek kezdete és vége. Nyugodtan kijelenthetjük, hogy **Ő az életünk értelme.** Karácsonyi munkája az, hogy bennünket is megelevenít. Mellénk ül és elkezd - már a puszta jelenlétével is - oszlatni a bennünk lévő ködöt.

Ő Isten kinőhetetlen ajándéka! Valahányszor fogjuk kezét, ha sokszor kiáltunk hozzá, és nem tudunk nem rá gondolni magasban és mélyben, Ő az élő, szent és örök Atya kinőhetetlen, megunhatatlan, és elhasználatlan ajándéka. Igen, ajándék. Emberi ésszel és szívvel elképzelhetetlen, de mégis a mienk. Életet kínál; fogadjuk hát nyitott szívvel és így biztosan félelemmentes életünk lesz! Ámen

Utóima: *Mennyei Édesatyánk! Hátatelt szívvel borulunk eléd a szavaidból kapott áldásokért. Újra a legérzékenyebb pontunkra és a legnagyobb szükségünkre találtál, amikor a te kinőhetetlen és el nem múló ajándékodat kínálad Fiadban, Jézus Krisztusban. Hálás a szívünk, hogy az ajándékozás számunkra így örök tartalommal telítődhet meg.*

Magasztalunk téged, hogy éppen azt nyújtod át gyermekeidnek, amire kicsinek és nagynak egyaránt szüksége van, ami két szóba sűríthető, hallható és tovább adható: Ne félj! Édesatyai törődésed és biztonságot adó ölelésed ebben a megnyugtató mondatban minket is lelkesít. S ettől kezdve már nem az elszigetelődés, vagy a félelem bénító ereje, hanem a te mindent elbíró szereteted járja át életünket. Köszönjük a Jézus Krisztusban aláhajló irgalmadat, és azt, hogy így nyerünk új értelmet és új távlatot mindennapjainkban.

Engedd meg Istenünk, hogy az itt átvett mennyei javakkal indulhassunk a többiek felé; a családba, a munkahelyre, a gyülekezeti tagokhoz, hogy így lehessünk mi magunk is ajándékká erősek és gyengék között! Légy velünk most és életünk minden napján Jézus Krisztus érdeméért kérünk! Ámen

„Felragyog neked Krisztus”

Zsoldos Tibor (Debrecen - Kistemplom)

Karácsony második napjára

Lekció: Lukács 2,8-20

Előima: *Édesatyánk! Köszönjük az első karácsony csodáját, a Te ajándékozó szeretetedet, amellyel Fiadat küldted el hozzánk.*

Köszönjük ezt a mostani karácsonyt, az ünnepet, az ajándékokat, a család és a gyülekezet közösségét, az élet Igéjét, Krisztust, aki által új élettel ajándékozol meg minket. Segíts nekünk megszentelnünk ezt az ünnepet!

Köszönjük, hogy nem vagy türelmetlen velünk szemben, és második napot is adtál nekünk, hogy minél inkább megérthessük a karácsony titkát. Kérünk, adj nekünk és másoknak is minél többet magadból, a Te igazságaidból.

Eléd hozzuk azoknak az életét, akiknek nincs igazi ünnepük, mert egyedül vannak, megszomorodtak, betegek, megterhelt az életük. Add, hogy ők is megtapasztalják a Te teremtő, újjáteremtő szereteted erejét.

Áldd meg ünneplésünket! Legyen áldás az Ige hirdetésén, hallgatásán. Tedd igazán széppé az ünnepet, Te magad légy közöttünk!

Textus: Efézus 5,14

Karácsonyt Ünneplő Gyülekezet! Ezt a verset eredetileg nem Jézus születéséről, hanem a keresztre feszített, feltámadott Krisztusról mondta az Efézusi levél írója. Nem Jézus földi életének a kezdő, hanem a végső pontjára tekintettel fogalmazta meg Pál ezt a két mondatot. Mégis, van ebben az idézetben egyetlen szó, amely szinte kínálja magát arra, hogy a karácsonyi ígéhirdetés alapigéje legyen. Ez az egy szó pedig így hangzik: „felragyog”. „Felragyog neked a Krisztus”.

1./ Ha e kifejezés felől szemléljük a karácsonyi beszámolókat, akkor valószínűleg János evangéliuma jut legelőször az eszünkbe. Ő a maga teológiai és a filozófiai kevert nyelvén így foglalta össze az első karácsonyt: **Az Ige – vagyis maga Jézus – volt az igazi világosság, amely megvilágosít minden embert: ő jött el a világba.**

Minden bizonnyal a karácsony lényegének ez a fajta megfogalmazása vezette a 16. században a festők egy kisebb csoportját arra, hogy úgy kezdjék el megfesteni a karácsonyi történetet, hogy a képeik közepén látható kisdetről áradjon szét a fény, ő legyen a fényforrás, aki a betlehemi éjszakában maga körül mindenkit megvilágít.

És valóban, az első karácsonyról írt evangéliumi történetekben azt láthatjuk, hogy a kisdetről megállókban szinte látható módon „felragyog” ez a földöntúli fény. A hosszabb igeszakaszban a pásztorok történetét idéztem újra az emlékezetünkbe, de ugyanebben a „felragyogásban” volt része a napkeleti bölcseknek, Máriának, Erzsébetnek, Józsefnek, Simeonnak és Annának is. Megjelent a „világosság”, és „felragyogott” az emberek életében.

2./ A „felragyogás” itt található szava valójában a napfelkeltére utal, arra a pillanatra, amikor a nap teljes fényességében megjelenik az égen, és elúzi a sötétséget. Mindenki ismeri az éjszaka és a napfelkelte közötti lényeges különbséget. Az éjszakában a körülöttünk lévő világ sötétségbe borul, a tárgyak elvesztik színeiket, körvonalait, a tájékozódás nehezzé, sokszor szinte lehetetlenné válik. Amikor pedig felragyog a nap, akkor láthatóvá válnak a körvonalak, kiszínesedik körülöttünk a világ, minden életre kel.

Az első keresztyének így élték meg a saját hitüket: eddig a sötétségben botorkáltunk, nem láttuk a dolgokat igazi valóságukban, most pedig már mindent sokkal jobban látunk, egyszerre elevenné, színessé lett a világ körülöttünk. „Felragyogott” nekünk a Krisztus, ezért most már el tudunk igazodni ebben a világban.

Amikor felragyog a Krisztus, akkor nemcsak Ő maga lesz fénylővé, hanem a közelében lévő embereket is megvilágítja, az egész életet átvilágítja, akkor az egész élet értelmet nyer, értelmessé, élhetővé válik.

E „felragyogás” felől lesz érthető az is, ami egyébként felfoghatatlan lenne, hogy miért mentek az első keresztyének még a halálba is a keresztyénüldözések idején a hitükért. Ez az isteni „ragyogás” annyira eltöltötte őket, hogy még a vértanúságot is vállalni tudták.

3./ Hogyan lehet ide eljutni? Emberi erőfeszítések útján semmiképpen sem. Emberileg leginkább csak egyet lehet tenni, és ezt sajnos sokszor tesszük is, akadályokat lehet gördíteni a „felragyogás” útjába.

a./ Mindenekelőtt azzal akadályozhatjuk magunkban a „mennyei fény felragyogását”, ha a figyelmünket nem befelé, a lelkünk felé, hanem kifelé, a külső világunk dolgai felé fordítjuk. A mai, a modern emberre alapvetően jellemző, hogy felértékeli a kézzelfogható, anyagi világot, és a másik oldalon kevésre becsüli a bensőben végbemenő történéseket, a lélek rezdüléseit.

Bennünket, az Isten népét is magával sodorhatja ez az anyagias szemlélet. Mi is szívesen vennénk, ha Isten látványos külső csodákban bizonyítaná magát nekünk. Ma is hamar népszerűek lesznek azok a vallásos csoportok, amelyek csodás gyógyulásokat ígérnek a híveiknek. Jézus sorrendje azonban nem kívülről befelé, hanem belülről kifelé. Gyógyítási történeteiben először mindig belül, a betegek emberek lelkében indul el a döntő változás: „megbocsáttattak a te bűneid”, és majd csak utána jön a külső változás: „kelj fel és járj”. Jézusnál előbb mindig a belsőt, a lelket van a hangsúly, minden külsőképpen is megnyilvánuló üdvös változás onnan kiindulva veszi kezdetét.

A „Krisztus felragyogása” felé vezető úton az első nagy lecke tehát ez: elfogadni és gyakorolni Jézus sorrendjét. Figyeljünk jobban a lelkünk rezdüléseire, és imádságainkban is inkább kérjünk belső világosságot, belső erőt, mint külső csodákat.

b./ Azok közül, akik már tanulgatják a befelé figyelést, jelentkezik egy másik probléma. Lehet elmélyülten olvasni a Szentírást, figyelemmel hallgatni az ígéhirdetéseket, komolyan venni az imádságot, de mindabból, ami ezekből a forrásokból szembe jön velünk, hajlamosak vagyunk csak azt komolyan venni, amit a magunk számára kényelmesnek ítélünk.

Ha azt érzem, hogy kevés a szeretet az életemben, akkor hajlamos vagyok mindig csak az isteni vigasztalásokra rezonálni, ha pedig egy tetterre kész, energikus alkat vagyok, akkor nagy kísértésem Istennek csak az ilyen irányú üzeneteit meghallani. A többit pedig elintézem azzal, hogy azok nem fontosak, vagy nem aktuálisak, nem nekem szólnak.

Kétségtelen, hogy az ilyen egyoldalú hitből is áramlanak az isteni erők: ebből is csordogál valamiféle „túlani erő”, isteni Lélek, de ez még messze van még attól,

amit Pál „felragyogás” alatt ért. Az valahol ott kezdődik, amikor válogatás nélkül komolyan veszem Istennek minden hozzám intézett szavát.

c./ **Ébredj fel, aki alszol, támadj fel a halálból, és felragyog neked a Krisztus.** A felébredés minden esetben ott válik lehetségessé, ahol már nem én leszek a középpontban, nem a saját gondjaim, félelmeim, önzéseim töltenek el engem, hanem magának Jézusnak a szavai. A felébredés ott lesz valósággá, ahol már nem a saját szememmel nézem a világot, hanem Jézus Krisztus felől értelmezem önmagamot, másokat és az egész mindenséget. Ahol ez történik, ott hamarosan valósággá lesz a „Krisztus felragyogása”. Isten engedelmességünk által maga bizonyítja be nekünk azt, hogy érdemes az Ő szabályai szerint élni ebben a világban.

„Felragyog neked a Krisztus”. Lehet, hogy karácsony tájékán azért is kell az a sok külső, mesterséges fény, mert már rég nem ragyog fel bennünk az első karácsony fénye? Pedig ennek a „ragyogásnak” a lehetősége a mi számunkra ugyanúgy szent lehetőség, ahogy az az első keresztyének életében is az volt.

Állítólag a drágakövek világában van olyan opálkő, amely ránézésre úgy néz ki, mint egy darab kavics, de amely a kézbevétele után, az emberi tenyér melegének a hatására csodálatos színekben kezd el pompázni. Jézus ügye, ilyen ügy. Ahol valóban „emberi meleget” adnak hozzá, ott csodálatosan felragyog. Az első karácsony óta ez mindnyájunk számára nagyszerű lehetőség. Legyen ilyen karácsonyunk! Ámen.

Imádkozzunk! Köszönjük a karácsony felragyogását! Segíts bennünket úgy követni Téged, úgy hallgatni az Igét, úgy énekelni Neked dicséreteket és úgy imádkozni, hogy közben mi is átéljük azt a világosságot, amelyik átmelegíti a lelkünket és megvilágosítja az értelmünket!

Bocsáss meg nekünk azért, amiért gyakran megalégszünk karácsony idején a külső fényekkel, és nem törekszünk a belső tisztulásra, tisztánlátásra! Bocsásd meg eltompultságunkat és vakságunkat, amelyek megakadályoznak bennünket abban, hogy Téged meglássunk! Kérünk, könyörülj rajtunk! Tedd a mostani ünnepünket megszentelt idővé, amelyben először vagy újra, de felfénylik nekünk a karácsony csodája! Adj nekünk igazi karácsonyi örömet, amely nem múlik el nyomtalanul az ünnep végeztével!

Édesatyánk! Könyörgünk azokért, akik mindeddig bezárkóztak előtted! Könyörülj rajtuk, ajándékozd meg őket is a Te mennyei világosságoddal, hogy meglássák a Te legnagyobb ajándékodat, szent Fiadat, megváltó Urunkat!

Hallgass meg most minket, és add, hogy a karácsony öröme és békessége vezessen bennünket életünk minden napján! A mi Urunk, Jézus Krisztus által kérünk, hallgass meg minket! Ámen.